

[Viggo Starcke.]

er lykkedes nogle få listige mænd at bilde befolkningen ind, at medmindre man regulerer handelen med told, forbud, kvotabestemmelser, bilaterale handelstraktater og importbevillinger, vil befolkningen gå til grunde. For bare 20 år siden kunne hvem som helst gå ind i hvilken som helst butik, han ville, og købe, hvad som helst han havde brug for. Priserne reguleredes gennem tilbud og efterspørgsel, og systemet fungerede til alles tilfredshed, måske bortset fra den senere så bekendte højtærede finansminister og andre bureaukrater.

Man ser af statsregnskabet, at varedirektoratet for 1951—52 har kostet skatteyderne 9,8 mill. kr., hvilket er 44 000 kr. mere end året før. I indeværende år er udgifterne anslået til 10,6 mill. kr., og for 1953—54 er der kalkuleret med 9,6 mill. kr. Handelsministeriet regner i sin opstilling med, at de 700 personer, der er ansat i varedirektoratet, opretholdes uforandret i næste finansår.

Jeg vil gerne spørge den højtærede handelsminister, om det er for en sikkerheds skyld, man kalkulerer med disse store omkostninger og denne store folkemængde i direktoratet, som jo nu skal forenkles. Vil man virkelig bibeholde hele det administrative apparat alligevel? Ved at lukke hele butikken kunne man spare meget store beløb, uden at nogen ville savne det hele, bortset fra de ræve, der benytter varedirektoratet til protektionistiske formål. Der er også regnet med 500 000 kr. til trykning af rationeringskort. Dem kan vi da formentlig spare, da sukkeret vel også snart skal gives fri og brændselsrationeringen også nu kan undværes. De enorme millionbeløb, som varedirektoratet har kostet Danmark i varefordyrelse og i tidsspilde, i forspildte chancer, i ødelagte virksomheder og menneskeskæbner, figurerer ikke på statsregnskabet, men de kan ses af erhvervslivets tilstand.

Regeringen ønsker prisloven forenklet, så de ekstraordinære prisbestemmelser falder væk. Dette er vi glade for, men jeg vil gerne spørge, om det betyder, at prisloven derefter kan indskrænkes til det, som retsforbundet så ofte har krævet: en kontrol med truster og prisaftaler.

Det er nu på høje tid, at deponeringsordningen ophæves. Den tidligere handelsminister Weikop lovede i sin tid bestemt,

at den kun skulle være, til markedet var dækket. Denne deponeringsordning, som var ment som en slags liberalisering, har tilføjet Danmark et prestigetab, idet den ikke er blevet anerkendt som liberalisering, til trods for handelsministerens og finansministerens anstrengelser. Den har bragt mange mindre firmaer til ruinens rand. Den er nu overflødig, den er skadelig, og den er latterlig. Jeg vil gerne spørge handelsministeren: Når vil han ophæve deponeringsordningen og indfri sin højtærede forgængers løfte?

Med hensyn til tvangsafleveringen af indtjent valuta står vi overfor det mærkelige fænomen, at når en landmand sælger sin gris indenfor landets grænser, er pengene hans, men hvis han sælger sin gris udenfor landets grænser, er pengene ikke hans; de er statens. Man afregner overfor ham til underpris og lader derefter importørerne få valutaen, således at sofaimportørerne får en ekstra avance, det vil sige, at man simpelthen tager fra eksportøren og giver til importøren. Sammen med deponeringsordningen bør derfor dollarpræmieringen forsvinde. Dollarpræmieringen er en utilbørlighed og en dumhed. Den er en mistillidserklæring til regeringens egen kronkurs; en ny maskeret devaluering. En virkelig frigivelse af valutahandelen vil være en dollarpræmiering, som vil løse dollarproblemet.

Et lands økonomiske moral kan aflæses af dets pengevesen. En hæderlig regering opretholder et hæderligt pengesystem. I den resolution, som den internationale kongres i Odense vedtog for 2 måneder siden, står der følgende om penge, som jeg gerne vil have lov til at citere:

„Inflation fører ulykker med sig. Vil man sikre ejendomsretten og fremme foretagsomheden, er det nødvendigt at genskabe tilliden til pengevesenet. Derfor må ethvert land sikre et stabilt prisniveau.“

Den højtærede finansminister efterlyste årsagerne til inflation. Jeg vil gerne her minde om, hvad den amerikanske socialøkonom Henry Hazlitt siger — jeg beder om tilladelse til et kort citat —:

„Der er kun een måde at standse inflationen på. Det er at holde op med at forøge pengemængden og den offentlige kredit.“

Mere enkelt kan det ikke siges, og dette